

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 04-12-2023

Mødedato Mandag d. 04. december 2023 kl. 15:30

Mødested Mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Mødedeltagere Bjarne Hartung Kirkegaard, Jonna Nielsen, René Danielsson, Sanne Friborg, Kirstine van Sabben

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Prioritering af midler til frivilligt socialt arbejde i 2024.....	4
Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2023, Social- og Sundhedsudvalget.....	6
Godkendelse af genopretningsplan i Center for Psykiatri og Handicap.....	9
Udmøntning af rammebesparelser i Center for Sundhed og Forebyggelse.....	13
Godkendelse af Sundhedsaftale 2024-2027 mellem Region Hovedstaden og kommunerne i regionen.....	15
Orientering om udskydelse af ny strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024-2027.....	17
Orientering om national aftale om nyt behandlingstilbud til borgere med ”dobbeldiagnose”.....	19
Orientering om kapacitetsudfordringer og vederlagsfri fysioterapi.....	21
Fravalg af brugen af servicelovens § 102 'Behandling jf. serviceloven'.....	23
Ankestyrelsens Danmarkskort 2022.....	26
Reviderede kvalitetsstandarder for botilbud (SEL §§ 107 og 108, ABL 105).....	31
Tilsyn på væresteder og aktivitets- og samværstilbud 2023.....	33
Status på proces vedrørende omorganisering i Center for Ældre.....	35
Udpegning af medlemmer til byggeudvalg - Fremtidens ældrepleje.....	37
Orientering - afslag på praktisk hjælp grundet robotstøvsuger/-vasker.....	39
Orientering om implementering af spareforslag vedr. robotstøvsugere på Plejecentre.....	42
Ændring af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.....	44
Opdatering af Social- og Sundhedsudvalgets arbejdsprogram.....	48
Gensidig orientering.....	49
Sager til høring.....	50

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Sanne Friberg mødte ind til punkt 2.

Kirstine van Sabben forlod mødet efter punkt 20.

Deltagere fra administrationen

Velfærdsdirektør Trine Dorow.

Centerchef Iben Kyhn Riis.

Centerchef Margrethe Vogt Thuesen.

Udvalgssekretær Kell Hansen.

Frivillighedskonsulent Betina Juhl Tychsen deltager under behandlingen af punkt 2.

Budgetchef Michael Mogensen deltager i behandling af punkterne 3 og 4.

Punkt 2: Prioritering af midler til frivilligt socialt arbejde i 2024

23/23535

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

I Bornholms Regionskommune er der i alt 1.491.269 kr. i 2024 til at støtte frivilligt socialt arbejde. Der er indkommet 68 ansøgninger, som lever op til kriterierne for tildeling af midler til frivilligt socialt arbejde. Der er samlet ansøgt om tilskud for 3.541.318 kr. Udvalget skal derfor prioritere de indkomne ansøgninger om støtte.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at:

- Ansøgningerne om støtte til frivilligt socialt arbejde i 2024 behandles.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Ansøgningerne blev drøftet og midlerne blev fordelt.

Fordelingen vedhæftes referatet.

Sagsfremstilling

Ansøgninger til hovedpuljen 2024 til frivilligt socialt arbejde

I henhold til retningslinjer for tildeling af midler til frivilligt socialt arbejde – de såkaldte §18-midler – skal udvalget inden udgangen af året behandle indkomne ansøgninger til hovedpuljen for kommende år. Hovedpuljen kan søges til nye initiativer og udvidelse af aktiviteter og til foreninger/organisationer/grupperinger som støtte til tilbagevendende aktiviteter og indsatser. Hovedpuljen udgør i 2024 i alt 1.491.269 kr.

Der er udarbejdet en oversigt over de indkomne ansøgninger til midlerne til frivilligt socialt arbejde i 2024. Oversigten består af et regneark, der indeholder oplysninger om foreningens formål, det ansøgte beløb, seneste års bevilling, budgetposter, antal frivillige, antal medlemmer samt antal deltagere og det ansøgte beløb pr. deltager.

Der er i alt indkommet 72 ansøgninger, hvoraf 68 ansøgninger lever op til kriterierne for tildeling af frivilligt socialt arbejde. Der er samlet ansøgt om tilskud for 3.541.318 kr., hvilket er 2.100.049 kr. mere end budgettet. Administrationen har på den baggrund udarbejdet et forslag til fordeling af midlerne, der tilnærmelsesvis balancerer budgettet. Bornholms Regionskommunes frivillighedskonsulent deltager ved selve mødet og vil kunne svare på opklarende spørgsmål vedrørende fordeling af midlerne.

Oversigten i regnearket giver mulighed for, at udvalget kan prioritere og fordele midlerne på mødet, samt notere bemærkninger og de nødvendige begrundelser for bevilling/afslag. Ansøgningerne er ligeledes koblet til oversigten. Oversigten sendes til medlemmerne af Social- og Sundhedsudvalget på mail forud for mødet, og de endelige bevillinger offentliggøres sammen med referatet.

Udviklingspuljen

Udviklingspuljen støtter fornyelse, udvikling og initiativer, der opstår i årets løb. Puljen kan søges i perioden fra 1. januar til 30. september og bevilliges administrativt på op til 5.000 kr. pr. ansøgning med tildeling til aktiviteter og indsatser i samme kalenderår.

Administrativt er der i løbet af 2023 bevilget i alt 23.000 kr. fordelt på følgende:

- Rønne Vinyard 5.000 kr.
- Stop spild lokalt Nexø 5.000 kr.
- Øst Bornholms telefonkontakt 3.000 kr.
- Fibromyalagi- og Smerteforeningen 5.000 kr.
- Tubanu 5.000 kr.

Frivillighedsprisen

Frivillighedsprisen på 2 x 10.000 kr. uddeles én gang årligt ved overrækkelse i forbindelse med Frivillig Fredag arrangementet. I 2023 fandt Frivillig Fredag sted d. 29. september, hvor butiksleder i Røde Kors' genbrugsbutik i Rønne modtog prisen og delte den med Bornholms Ungeråd. Prisen er finansieret af § 18-midlerne og uddeles på baggrund af retningslinjerne for puljen til sociale foreninger, grupper eller en frivillig ildsjæl, der igennem året har gjort en særlig og bemærkelsesværdig indsats på Bornholm.

Kommende ændringsforslag til retningslinjer for §18-midler

År for år ses en stigning i det samlede beløb, der ansøges §18-midler for. Administrationen antager, at der fortsat vil ske en stigning i søgning af midlerne. Derfor vil administrationen se på, hvordan retningslinjerne kan præciseres og gøres mere gennemsigtige for ansøgerne. Dette skal gøres for at sikre, at midlerne tilgår de aktiviteter, som midlerne er tiltænkt. Ændringsforslaget forventes at være klar til politisk behandling i første kvartal af 2024, så eventuelle ændringer kan gælde ved ansøgning til midler i 2025.

Økonomiske konsekvenser

§18 midlerne er placeret på den del af bev. 33 hvor der er særlig overførselsret, hvilket betyder at uforbrugte midler i 2023, ubetinget vil blive overført til 2024 og således kan indregnes i puljen til udmøntning i 2024.

§18 puljens størrelse 2024 (ekskl. overført overskud fra 2023): 1.404.091 kr.

Forventet overskud 2023 (tilbageløb fra 2022): 87.178 kr.

Pulje 2024, inkl. Overført overskud fra 2023: 1.491.269 kr.

Disponerede midler for 2024:

Udviklingspuljen: 25.000 kr.

Frivillighedsprisen: 25.000 kr.

Rest til fordeling i 2024 blandt indkomne ansøgninger: 1.441.269 kr.

Bilag

Fordeling 2024

Punkt 3: Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2023, Social- og Sundhedsudvalget

23/18835

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

I sagen gennemgås budgetopfølgningen pr. 31. oktober 2023 på udvalgets områder.

Driftsopfølgningen viser et forventet underskud på 11,0 mio. kr. i 2023. Underskuddet er sammensat af et overført overskud fra 2022 på 30,1 mio. kr. samt et merforbrug i året på 41,1 mio. kr.

Merforbruget kan henføres til brug af overførsler, et stort merforbrug på senior- og førtidspensioner samt et merforbrug på driften i Center for Ældre samt Center for Psykiatri og Handicap.

Samlet set giver budgetopfølgningen på driften anledning til opmærksomhed på et større merforbrug på ældreområdet, et stort mindreforbrug på SOSU-elevområdet, samt merforbrug på Psykiatriens egne institutioner. Derudover ses et stort merforbrug på seniorpension og førtidspension.

Udvalget skal træffe beslutning om, at indstille til kommunalbestyrelsen, at der gives tillægsbevillinger til driftsområder med forventet underskud finansieret af næste års budget samt korrektion af de ikke-overførbare områder til det forventede resultat i 2023.

Anlægsopfølgningen viser, at der ikke forventes forbrug i 2023, hvorfor beløbet forventes overført til 2024.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at der som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at

- a) budgettet til bevilling 32 Psykiatri og handicap øges med 8.108.000 kr., finansieret af næste års budget
- b) budgettet på den ikke-overførbare bevilling samlet set øges med 24.472.000 kr. som anført i tabellen under de økonomiske konsekvenser, beløbet finansieres af kassebeholdningen

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

- a) Indstillingen godkendt.
- b) Indstillingen godkendt.

Social- og Sundhedsudvalget anbefaler at det resterende rådighedsbeløb til Blæksprutten jf. bilag 2 ikke udmøntes og tilbageføres til kassen i forbindelse med overførselssagen.

Sagsfremstilling

Drift

Som en del af budgetopfølgningen har der været fokus på at afdække mer-/mindreforbrug som følge af ukrainerelaterede udgifter.

Beløb i 1.000 kr.	Nettoudgifter i 2023 pr. 31. oktober 2023	Forventede nettoudgifter for hele 2023
Ukrainerelaterede udgifter	561	632
Note: "+" angiver mindreforbrug, "-" angiver merforbrug		

Ovenstående beløb er indregnet i budgetopfølgningen, men vil blive fremlagt i en særskilt sag. Det forventes at udgifterne på udvalgets overførbare område, svarende til 331.000 kr. vil blive kompenseret af den centrale ukrainepulje, hvilket betyder at resultatet forbedres tilsvarende.

Herunder gennemgås i hovedtræk de væsentligste dele af budgetafvigelseerne for de enkelte centre, der vedrører udvalgets områder.

Beløb i 1.000 kr.	Overført over- /underskud fra 2022	Forventet mer- /mindreforbrug for 2023	Forventet over- /underskud for 2023
	A	B	C = A + B
Center for Ældre	18.599	-15.180	3.419
31 Ældre	18.599	-15.180	3.419
Center for Psykiatri og Handicap	2.423	-11.312	-8.889
32 Psykiatri og handicap	2.423	-11.312	-8.889
Center for Sundhed og Forebyggelse	9.066	2.701	11.767
33 Sundhed	9.066	2.701	11.767
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering		-17.230	-17.230
34 Sociale ydelser		-17.230	-17.230
Social- og Sundhedsudvalget	30.088	-41.111	-11.023
Note: "+" angiver mindreforbrug/overskud, "-" angiver merforbrug/underskud			
<i>Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2022 ekskl. overførsler</i>			
<i>Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2022 inkl. overførsler.</i>			

Bevilling 31 Ældre forventer et samlet overskud på 3,4 mio. kr. i 2023. Dette på trods af, at der tidligere i året er omplaceret 8,0 mio. kr. fra bevillingen til anlægsarbejdet i forbindelse med den nye organisering af ældre- og sundhedsområdet.

I 2024 og frem er der disponeret 5,6 mio. kr. til projektledelse ifm. omorganiseringen, konsulentudgifter ifm. indkøb af nyt nødkaldesystem samt projekter vedr. indkøb af APV-hjælpemidler og Velfærdsteknologi samt implementering af dokumentation i plejen.

Center for Ældre arbejder fortsat med stram styring for, at nå et overskud svarende til de disponerede midler i 2024 og frem.

På bevilling 32 Psykiatri og handicap skyldes merforbruget primært overskridelser på egne botilbud. Da enkelte beboere på stederne har et større støttebehov samt der er ekstra lønudgifter til dækning af vikarer. Ydermere er der to spareforslag, som ikke fuldt ud kan effektueres i 2023. Der udarbejdes en handleplan for at nedbringe det varige merforbrug som forelægges det politiske niveau.

På bevilling 33 Sundhed forventes samlet set et mindreforbrug. Mindreforbruget er sammensat af et merforbrug på hjælpemidler og neurorehabiliteringsdøgnehold, brug af overførsler samt et betydeligt mindreforbrug på elevområdet i

indeværende år. Dette på trods af, at der tidligere i året er omplaceret 13,0 mio. kr. fra elevområdet til anlægsarbejdet i forbindelse med den nye organisering af ældre- og sundhedsområdet.

På bevilling 34 skyldes merforbruget en fortsat stigende andel af borgere, som overgår til førtidspension og seniorpension. Der har i hele 2023 været en større tilgang end forventet.

Anlæg

På Social- og Sundhedsudvalgets område udgør rådighedsbeløbet i 2023 0,2 mio. kr. Der forventes intet forbrug i 2023, hvorfor beløbet forventes overført til 2024, jf. bilag 2.

Økonomiske konsekvenser

Drift

På udvalgets områder forventes samlet set et underskud på 11,0 mio. kr., som beskrevet i sagsfremstillingen.

Der gives tillægsbevillinger til de bevillinger, der har et forventes underskud i 2023. Derudover korrigeres de ikke-overførbare bevillinger, via tillægsbevillinger, til det forventede resultat i 2023.

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2023 (*+ mindreforbrug / '- merforbrug)			Overført fra 2022 (*+ overskud / '- underskud)	Forventet resultat i 2023 (*+ overskud / '- underskud)		
	Overførbare	Ikke-overførbare	I alt		Overførbare	Ikke-overførbare	I alt
Center for Ældre	-15.180		-15.180	18.599	3.419		3.419
31 Ældre	-15.180		-15.180	18.599	3.419		3.419
Center for Psykiatri og Handicap	-10.531	-781	-11.312	2.423	-8.108	-781	-8.889
32 Psykiatri og handicap	-10.531	-781	-11.312	2.423	-8.108	-781	-8.889
Center for Sundhed og Forebyggelse	9.072	-6.371	2.701	9.066	18.138	-6.371	11.767
33 Sundhed	9.072	-6.371	2.701	9.066	18.138	-6.371	11.767
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering		-17.320	-17.320			-17.320	-17.320
34 Sociale ydelser		-17.320	-17.320			-17.320	-17.320
Social- og Sundhedsudvalget	-16.639	-24.472	-41.111	30.088	13.449	-24.472	-11.023

Note: "+ " angiver mindreforbrug/overskud, "- " angiver merforbrug/underskud
Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2023 ekskl. overførsler fra 2022
Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2023 inkl. overførsler fra 2022

Anlæg

For så vidt angår anlægsprojektet forventes et overskud på 0,2 mio. kr.

Bilag

Bilag 1: Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2023, Social- og Sundhedsudvalget

Bilag 2: Anlægsopfølgning pr. 31. oktober 2023, Social- og Sundhedsudvalget

Punkt 4: Godkendelse af genopretningsplan i Center for Psykiatri og Handicap

23/23769

Politisk sagsgang

Social- og sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Center for Psykiatri og Handicaps budgetopfølgning pr. 31. oktober 2023 viser et forventet underskud på 7,7 mio. kr.

Center for Psykiatri og Handicap har sammen med Center for Økonomi og Personale udarbejdet en genopretningsplan for at nedbringe merforbruget henover de næste 3 år.

Genopretningsplanen vil således bringe Center for Psykiatri og Handicaps økonomi i balance ved udgangen af 2026.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller at:

- Den samlede genopretningsplan godkendes
- Tiltag 6 og 7 sendes i høring i Handicaprådet og Udsatterådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

- a) Social- og Sundhedsudvalget anbefaler genopretningsplanens tiltag 1-5, og ikke tiltag 6 og 7.
- b) Godkendt.

Social- og Sundhedsudvalget beder administrationen, inden Økonomi- og Klimaudvalgets møde, at komme med alternative tiltag i stedet for tiltag 6 og 7.

Sagsfremstilling

Center for Psykiatri og Handicaps budgetopfølgning for oktober 2023 viser et forventet underskud på 7,7 mio. kr.

Centeret har gennemgået udgifterne i de første 10 mdr. af 2023, for at finde engangsudgifter som ikke findes i overslagsårene, hvilket reducerer det forventede merforbrug for 2024 og årene frem.

Center for Psykiatri og Handicap vurderer således, at det fremtidige merforbrug i årene 2024-2026 vil være 4,6 mio. i alt. Sammenlagt med underskuddet fra 2023 skabes et samlet sparebehov på 12,3 mio. kr. henover årene 2024-2026. De 12,3 mio. er således for at indhente det underskud centeret har i 2023, samt det forventede merforbrug i 2024-2026 jf. tabel 1.

Tabel 1: forventet ubalance på bevilling 32 Psykiatri og Handicap 2023-2026

Opgjort i 1.000 kr.	2023	2024	2025	2026	I alt
Forventet pr. 31. oktober	-10.531				-10.531
Overført overskud fra 2022	2.423				2.423
Tilbageførsel af driftsbudget vedr. Kommandanthøjen 2023	428				428
Forventet underskud 2023	-7.680				-7.680
Forventet underskud 2024-2026		-2.131	-1.431	-1.031	-4.593
Forventet ubalance 2023-2026	-7.680	-2.131	-1.431	-1.031	-12.273

Center for Psykiatri og Handicap har udfærdiget notatet 'Udvikling og tiltag' som beskriver hvilke tiltag centeret har iværksat og kommet i mål med de seneste år, for at beskrive hvordan centeret arbejder målrettet på at nedbringe udgifterne samtidig med at møde borgernes behov. Notatet er vedlagt som bilag.

Årsager til merforbrug

- Der ses en øgning af borgere med komplekse problemstillinger, som kræver ekstra bevillinger til botilbuddene. Årsagerne til den øgede kompleksitet er bl.a. beboere, som er blevet ældre og som udover deres funktionsnedsættelse har fået demens og/eller på anden måde er blevet mere plejekrævende.

Pga. den øgede kompleksitet i opgaveløsningen, er der omlagt timer på tilbuddene til at have en faglig koordinator, til at bistå den faglige opgavevaretagelse, dokumentation og udvikling. De faglige koordinatore har ikke ledelsesansvar.

Timerne er indregnet i den nye takstmodel som træder i kraft 1. januar 2024, og er således indenfor centerets økonomiske ramme.

- På botilbuddene ses merforbrug, som kan henføres til det, at Psykiatri og Handicap udelukkende kan bevillige timer efter serviceloven, og ikke efter sundhedsloven. I 2023 estimeres den del af opgaveløsningen, der er relateret til sundhedslovsydelse at være 1,3 mio. kr.
- Centeret oplever rekrutteringsudfordringer, særligt på døgn- og handicapområdet. Dette medfører, at det faste personale har måtte tage overarbejde, som bliver en ekstra udgiftspost.
- Færre borgere visiteres fra Jobcenteret til afklaringsforløb i Socialpsykiatrien grundet ændret lovgivning på arbejdsmarkedsområdet. Merforbruget opstår fordi tilbuddet er afhængig af et vist antal borgere, for at tilbuddet er rentabelt.
- Endnu manglende indfrielse af besparelse vedrørende investeringscase i budget 2023 om etablering af 4 nye boliger på Kommandanthøjen, samt kun delvis indfrielse af besparelse i Socialpsykiatrien.

Tiltag til genopretning af budgettet

Center for Psykiatri og Handicap har 7 tiltag til at bringe budgettet i balance frem mod 2026 – disse er uddybet i bilaget 'Genopretningsplan'.

Forslagene 1-5 forventes at kunne foretages uden borgerrettede serviceforringelser, mens forslagene 6 og 7 indebærer borgerrettede serviceforringelser i form af reduceret åbningstid i aktivitets- og samværstilbud.

Forslaget om at reducere i åbningstid i de visiterede aktivitets- og samværstilbud, indebærer en times mindre åbning pr. dag gældende for aktivitets- og samværstilbud i Center for Psykiatri og Handicap.

Bornholms Regionskommunes kvalitetsstandard for § 104 om aktivitets- og samværstilbud tilsiger, at borgerne som udgangspunkt tilbydes 15 timer pr. uge, hvorfor Center for Psykiatri og Handicap vurderer at borgernes visiterede timer kan rummes indenfor den resterende åbningstid.

Tiltag til genopretning	Note				
1 Besparelse ved vakante stillinger		500	500	500	1.501
2 Statsrefusion ift særligt dyre enkeltsager, ny tildelingsmodel		700	400	400	1.500
3 Implementering af velfærdsteknologiske løsninger		500	500	500	1.500
4 Reducere i uddannelse/kurser		100	100	200	400
5 Oprettelse af interne vikarteams på egne botilbud		1.350	1.661	1.661	4.672
6 Lukning af lørdags og helligdags åbent i Midtpunktet i Socialpsykiatrien *		500	500	500	1.500
7 Reduceret åbningstid i aktivitets- og samværstilbud (SEL § 104 visiterede tilbud) *		400	400	400	1.200
Sum af nye besparelser		4.050	4.061	4.161	12.273
Justering af serviceniveau (markeret med *), udgør i alt		900	900	900	2.700

Konsekvenser ved tiltag

Særligt tiltaget 'Lukning af lørdags- og helligdagsåbent i Midtpunktet' forventes at have konsekvenser for borgerne.

Tilbuddets brugere er blandt de mest udsatte og ensomme borgere på Bornholm, og benytter typisk tilbuddet som kompensation for det private netværk de ikke har, eller kun har i meget begrænset omfang. De nuværende åbningstider betyder, at borgerne pt. kun er uden et tilbud en enkelt dag i weekenden, og derfor ofte lykkes med at holde ud at være alene med deres psykiske tilstand uden at henvende sig hos fx vagtlæge, skadestue eller psykiatrisk center.

Lørdags- og helligdagslukning kan derfor også betyde flere henvendelser disse steder.

Om end der ikke forventes serviceforringelser for borgerne i tiltagene 1-5, må tiltagene forventes at have konsekvenser for centerets medarbejdere.

CenterMED er blevet informeret om tiltagene og udtrykker stor bekymring for såvel medarbejdere som arbejdsmiljø.

Alle tiltagene skal ses i sammenhæng med de besparelser centeret allerede er pålagt i forbindelse med budgetforhandlingerne 2023 og 2024, som samlet udgør ca. 15 mio.

Centeret står derfor allerede overfor implementering af besparelser, der medfører serviceforringelser for borgerne samt konsekvenser for arbejdsforhold og -miljø.

Økonomiske konsekvenser

Center for Psykiatri og Handicap forventer at kunne indhente underskuddet for 2023 samt det akkumulerede underskud for årene 2024-2026 med nærværende genopretningsplan.

Med genopretningsplanen forventes et underskud på 7,7 mio. kr. i 2023, et akkumuleret underskud på 5,8 mio. kr. i 2025, et akkumuleret underskud på 3,1 mio. kr. i 2026. Det akkumulerede merforbrug forventes at være indhentet ved udgangen af 2026.

Tabel 2: Oversigt over akk. ubalance og effekt af tiltag.

Opgjort i 1.000 kr.	2023	2024	2025	2026	I alt
Forventet merforbrug 2023-2026	-7.680	-2.131	-1.431	-1.031	-12.273
Effekt af tiltag	0	4.050	4.061	4.161	12.272
Akk. underskud/merforbrug	-7.680	-5.761	-3.131	0	0

Bilag

Notat vedr. udvikling og tiltag i Center for Psykiatri og Handicap

Genopretningsplan Psykiatri og Handicap 2024 - 2026

Punkt 5: Udmøntning af rammebesparelser i Center for Sundhed og Forebyggelse

23/23636

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Ved vedtagelse af budget 2024 for Bornholms Regionskommune er der bl.a. indarbejdet en rammebesparelse på 0,25% på serviceudgifterne i kommunens centre. Center for Psykiatri og Handicap og Center for Børn og Familie er undtaget denne rammebesparelse. Center for Sundhed og Forebyggelse er yderligere blevet pålagt en rammebesparelse i Tværgående sundhedsteam på 0,5 mio. kr. Denne sag redegør for de udvalgte rammebesparelser i Center for Sundhed og Forebyggelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Center for Sundhed og Forebyggelse er blevet pålagt en rammebesparelse på 0,25% af serviceudgifterne og yderligere en rammebesparelse i Tværgående sundhedsteam på 0,5 mio. kr. Dette kommer ud over de politisk udvalgte besparelser fra sparekataloget, som var udarbejdet af administrationen i forbindelse med budgetprocessen. Nedenfor følger en gennemgang af udmøntningen af de to rammebesparelser i Center for Sundhed og Forebyggelse.

Center for Sundhed og Forebyggelse

Rammebesparelsen i Center for Sundhed og Forebyggelse på 0,25% svarer til 575.000 kr. Ledergruppen har drøftet mulige scenarier og opvejet forskellige hensyn til såvel borgere som medarbejdere. Rammebesparelsen vil blive udmøntet ved at spare en medarbejder svarende til et årsværk i Sygeplejen. Herudover vil der blive reduceret i antallet af SKP-timer i Rusmiddelområdet. SKP er den opsøgende støtte-kontaktperson-ordning, som er for de mest udsatte, socialt og isolerede borgere med en sindslidelse.

Udmøntningen er blevet forelagt centrets MED-udvalg, som også har haft mulighed for at komme med input til mulige rammebesparelser. Det er uundgåeligt, at rammebesparelsen vil medføre en serviceforringelse for borgerne, men MED-udvalget ser positivt på, at rammebesparelsen udmøntes på få funktioner frem for kvalitetsforringelse ved mange funktioner.

Tværgående sundhedsteam

Tværgående sundhedsteam er et team, som hører under Center for Sundhed og Forebyggelse. Teamet har bl.a. indsats målrettet borger- og patientrettet forebyggelse, uddannelse, borgere og pårørende med demens, frivillighed, hygiejne, ernæring, tværsektorielt samarbejde m.m.

Teamet er ved vedtagelse af budget 2024 blevet pålagt en rammebesparelse på 0,5 mio. kr. Udmøntning af denne rammebesparelse bliver nedlæggelse af ernærings- og sundhedskonsulentfunktionen og nedsættelse i tid af

frivillighedskonsulentfunktionen svarende til 5 timer/uge.

Begge funktioner fremgik af administrationens sparekatalog, hvor konsekvenserne af besparelserne også er beskrevet yderligere.

Funktionen som ernærings- og sundhedskonsulent er i øjeblikket besat som et vikariat, hvilket betyder, at ved vikariatets udgang den 31.12.2023 ophører funktionen. Dette medfører, at indsatser og tilbud til særligt småspisende ældre fremover skal varetages af hjemmeplejen, plejecentre eller sygeplejen.

Frivillighedskonsulentens varsles jf. den procesplan for personaletilpasninger begrundet i budgetbesparelser 2024 og nedsættes i tid svarende til 5 timer/uge. Dette vil betyde, at der er enkelte opgaver inden for frivillighedsområdet, som ikke længere kan prioriteres, men at arbejdet med den nye frivillighedsstrategi i BRK fortsætter.

Sagen sendes til orientering i Ældrerådet, Handicaprådet samt Udsatterådet.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser fremgår af selve sagsfremstillingen.

Punkt 6: Godkendelse af Sundhedsaftale 2024-2027 mellem Region Hovedstaden og kommunerne i regionen

23/9576

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der skal inden den 1. januar 2024 være indgået en ny sundhedsaftale mellem Region Hovedstaden og kommunerne i regionen for 2024-2027. Som led heri skal alle kommunalbestyrelser og regionsrådet have godkendt Sundhedsaftalen 2024-2027 inden årets udgang.

Sundhedsaftaler er politiske aftaler, der udgør den overordnede, generelle ramme for samarbejdet på sundhedsområdet mellem kommuner og regioner, herunder almen praksis. Formålet er at bidrage til sammenhæng og koordinering af forløb, der går på tværs af regioner og kommuner med fokus på kvalitet, effekt og patienttilfredshed.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- kommunalbestyrelsen godkender forslag til Sundhedsaftale 2024-2027 for Region Hovedstaden, herunder almen praksis og kommunerne i regionen.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Anbefales.

Sagsfremstilling

Sundhedsaftalen er den overordnede ramme for det tværsektorielle samarbejde om sundhed mellem Region Hovedstaden og kommunerne i regionen. Aftalen er derfor også retningsgivende for arbejdet i sundhedsklyngerne.

Der er lagt vægt på at lave en enkel, fokuseret og dynamisk aftale, som kan danne rammen for yderligere konkretisering i samarbejdet på tværs af regionen, almen praksis og kommunerne. Rammerne for samarbejdet er på politisk niveau sundhedsklyngerne og Sundhedssamarbejdsudvalget. Desuden er der etableret en administrativ Tværsektoriel strategisk styregruppe, der har det overordnede administrative ansvar for arbejdet med sundhedsaftalen.

Sundhedsaftalen adresserer de områder og målgrupper, hvor der er størst behov for at udvikle samarbejdet. Sundhedsaftalen skal sætte retning for arbejdet i sundhedsklyngerne. Samtidig tager sundhedsaftalen afsæt i det fælles populationsansvar, som betyder, at der skal være plads til at udvikle lokale løsninger efter lokale forhold og udfordringer. Ambitionen er, at sundhedsaftalen skal udtrykke de konkrete fælles ambitioner for visionerne i udviklingen af sundhedsområdet, principperne for samarbejdet og et særligt fokus på tre fokusområder.

De tre fokusområder er en videreførelse fra den gældende sundhedsaftale:

- Sammen om børn og unges sundhed

- Sammen om borgere med psykisk sygdom
- Sammen om ældre og borgere med kronisk sygdom

Tilpasninger af forslag til Sundhedsaftale efter høringsrunden

Sundhedsaftalen har været i høring i perioden marts-juni 2023. Høringssvarene viser, at der er stor opbakning til sundhedsaftalens visioner, principper og fokusområder samt det øgede fokus på forebyggelse og populationsansvar. Høringssvarene rummer også konkrete forslag til ændringer i sundhedsaftalen. På den baggrund er der især sket følgende ændringer:

- Vigtigheden af det tværsektorielle samarbejde særligt om borgere med psykisk sygdom indgår i mange høringssvar. For at efterkomme dette yderligere er der under fokusområdet ”Sammen om borgere med psykisk sygdom” indskrevet et fokus på borger- og patientforløb, der går på tværs af hospital, kommuner og almen praksis, og som omhandler både psykiske og somatiske problemstillinger.
- Det blev i flere høringssvar bemærket, at det tværsektorielle samarbejde i højere grad også bør omfatte civilsamfundet og øvrige aktører herunder på beskæftigelsesområdet. Derfor er der skrevet en sætning ind herom i afsnittet ”Rammen for vores sundhedsaftale”.
- Princippet ”Rekruttering og fælles kompetenceudvikling” er blevet ændret til at hedde ”Rekruttering, fastholdelse og fælles kompetenceudvikling”. Under princippet er tilføjet, at der skal være et samlet blik for medarbejderressourcer og fagligheder samt større fokus på at få flere ind på sundhedsuddannelserne. Desuden er uddannelse og fastholdelse også skrevet frem i indledningen.
- Desuden er det betonet, at der skal være fokus på samarbejde om socialt udsatte borgere. Ligesom det nu eksplicit fremgår af aftalen, at der skal samarbejdes med civilsamfundet.

Bilag

Forslag til Sundhedsaftale 2024-2027

Punkt 7: Orientering om udskydelse af ny strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024-2026

23/22749

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget har hvert tredje år i sidste kvartal siden 2017 behandlet og godkendt strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm. Dette er sket for at understøtte udmøntningen af den Nationale Demenshandlingsplan 2025. Ligeledes skulle Social- og Sundhedsudvalget i sidste kvartal af 2023 behandle demensindsatsens nye strategiperiode fra 2024. Social- og Sundhedsudvalget orienteres om, at denne behandling udskydes til første kvartal af 2024.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Den Nationale Demenshandlingsplan 2025 og dertil udmøntning af puljemidler blev vedtaget tilbage i 2016. Handlingsplanen indeholder en række initiativer og opstiller herudover tre nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025:

- Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner
- Flere mennesker med demens skal udredes, og 80 procent skal have en specifik diagnose
- En forbedret pleje- og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 procent frem mod år 2025

Alle initiativer har som overordnet mål at forbedre indsatsen for at udrede, pleje og behandle mennesker med demens frem mod 2025.

Demensindsatsen på Bornholm

Siden 2017 har Social- og Sundhedsudvalget behandlet og godkendt strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm. Strategi og handleplan har tidligere haft en gyldighedsperiode på tre år, og den nye strategi og handleplan vil fortsat have en gyldighedsperiode på tre år. Social- og Sundhedsudvalget vil blive forelagt et udkast til strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024-2026 i første kvartal af 2024 i stedet for sidste kvartal af 2023. Dette skyldes en længerevarende sygemelding i demensteamet. Derfor har de resterende medarbejdere i demensteamet prioriteret de borgernære opgaver frem for udarbejdelse af evaluering, strategi og handleplan.

Strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024-2026 vil, som de forrige strategier og handleplaner, tage afsæt i den Nationale Demenshandlingsplan 2025, kommunens Ældrepolitik – en værdig ældrepleje samt høringsberettigede parter.

Ligeledes vil evalueringerne af de to foregående strategiperioder også danne grundlag for udarbejdelsen af strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2024-2026.

Evalueringresultaterne af strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2021-2023 vil blive præsenteret i sagen vedrørende den nye strategiperiode i første kvartal af 2024.

Sagen sendes til orientering i Ældrerådet.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 8: Orientering om national aftale om nyt behandlingstilbud til borgere med ”dobbeldiagnose”

23/23631

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

I økonomiaftalerne mellem regeringen, regionerne og kommunerne for 2024 blev det aftalt, at mennesker, som både har en psykisk lidelse og et misbrug af rusmidler (i fagsprog betegnet en ”dobbeldiagnose”), skal have et nyt, samlet behandlingstilbud i regionalt regi. Det betyder, at en del af rusmiddelbehandlingen på sigt flyttes fra kommunerne til regionerne. Det er frivilligt, om borgere i målgruppen vil takke ja til det nye tilbud. Det regionale bloktilskud vil gradvist øges, mens det kommunale bloktilskud tilsvarende reduceres – også selvom den kommunale rusmiddelbehandling ikke nødvendigvis får færre opgaver svarende til reduktionen i bloktilskuddet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Der ses ofte en sammenhæng og indbyrdes påvirkning mellem hhv. psykiske lidelser og misbrug af rusmidler (alkohol og/eller stoffer). Men borgere, som kæmper med både psykisk lidelse og rusmiddelmisbrug, falder ofte ”mellem to stole”. På den baggrund er der indgået en national aftale mellem regeringen, regionerne og kommunerne om etableringen af et nyt, samlet dobbeltdiagnosetilbud til denne målgruppe. Tilbuddet omfatter voksne personer fra 18 år og opefter og etableres og drives i regionalt regi.

Det er regionen, som visiterer borgere i målgruppen til tilbuddet. Dette sker efter en visitationsretningslinje, som er fastlagt af Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen (september 2023).

Det fremgår af visitationsretningslinjen, at det er centralt, at det nye dobbeltdiagnosetilbud i regionalt regi er tilgængeligt og foregår på samme lokation eller udgår fra denne. Behandlingen kan foregå under indlæggelse eller ambulante, herunder som udgående funktioner – fx til borgerens hjem eller bosted eller til kommunens rusmiddelbehandling.

Det bemærkes, at det er frivilligt for borgeren at indgå i det nye tilbud. Borgere, der er i målgruppen, kan altså forblive i den kommunale rusmiddelbehandling, hvis de ønsker det.

Afklaring af de nærmere rammer for og indhold af det nye dobbeltdiagnosetilbud i Region Hovedstaden, herunder på Bornholm, udestår.

Videre forløb

Ansvar for rusmiddelbehandlingen til borgere i målgruppen flyttes trinvis med følgende indfasning:

- Gruppe 1: Personer, som kun modtager psykiatrisk behandling, men er registreret med en misbrugsdiagnose, kan visiteres til tilbuddet fra den 1. september 2024
- Gruppe 2: Personer, som er i aktuel behandling for både misbrug og en psykisk lidelse, omfattes fra og med den 1. juli 2025

- Gruppe 3: Personer, der kun er i rusmiddelbehandling, men er kendt med samtidig psykiatrisk problematik, omfattes fra og med 1. juli 2026 (fuld indfasning)

Faglig Sundhedsklynge Bornholm besluttede på et møde den 4. oktober 2023, at der lokalt nedsættes en tværsektoriel arbejdsgruppe med deltagelse af Bornholms Regionskommune, Psykiatrisk Center Bornholm og almen praksis for at påbegynde samarbejdet om den forestående etablering af et dobbeltdiagnosetilbud til bornholmske borgere i målgruppen.

Social- og Sundhedsudvalget modtager i 2024 en ny sag om status på forberedelserne af etableringen af det nye tilbud.

Økonomiske konsekvenser

Der er med aftalerne for regionernes og kommunernes økonomi for 2024 aftalt følgende forøgelse af det regionale bloktilskud:

- 64 mio. kr. i 2024
- 178 mio. kr. i 2025
- 285 mio. kr. i 2026 og
- 323 mio. kr. i 2027 og frem

Der er samtidig aftalt følgende reduktion af det kommunale bloktilskud:

- 17 mio. kr. i 2025
- 124 mio. kr. i 2026
- 162 mio. kr. i 2027 og frem.

For Bornholms Regionskommune betyder det, at der i 2025 skal spares 116.000 kr., at der i 2026 skal spares 827.000 kr., og at der fra 2027 og frem (fuld indfasning) skal spares 1.080.000 kr. i den kommunale misbrugsbehandling, svarende til cirka to årsværk.

Det er estimeret, at der på landsplan vil være ca. 4.600 færre borgere i kommunal rusmiddelbehandling efter fuld indfasning (Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen). Dette tal skal dog ses med betydelig usikkerhed, idet det ikke vides, hvor mange i målgruppen, som vil vælge at forblive i den kommunale rusmiddelbehandling. Dertil kommer, at der forsat skal ske en koordinering med borgerens eventuelle øvrige kommunale socialfaglige og beskæftigelsesrettede tilbud m.m. Endelig vil borgeren forventeligt vende tilbage til den kommunale rusmiddelbehandling efter en periode i det nye regionale tilbud.

Ovenstående betyder, at der ved fuld indfasning af den nye ordning er risiko for, at den kommunale rusmiddelbehandling i Bornholms Regionskommune ikke får færre opgaver svarende til de to årsværk, som skal spares væk. Konsekvensen heraf er, at der enten skal spares på andre dele af den kommunale rusmiddelbehandling (fx at der ikke længere kan tilbydes døgnbehandling for bornholmske borgere), eller at der skal tilvejebringes anden ny finansiering til opretholdelse af det nuværende serviceniveau.

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og i Udsatterådet.

Punkt 9: Orientering om kapacitetsudfordringer og vederlagsfri fysioterapi

23/19087

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Der er stigende ventetid for bornholmske patienter, som er henvist af egen læge til vederlagsfri (gratis) fysioterapi hos privatpraktiserende fysioterapeuter. Det skyldes bl.a. en nationalt fastsat udgiftsramme på området. Problemet kendes over hele landet. KL vurderer, at kommunerne – på trods af de længere ventetider – lever op til deres myndighedsansvar og ikke er forpligtede til at stille et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi til rådighed for de patienter, som står på venteliste. KL henviser til, at der ikke er ventetidsgaranti på området.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Regionerne er ansvarlige for den almindelige fysioterapi, mens kommunerne har myndighedsansvaret for den vederlagsfri fysioterapi, som gives hos en fysioterapeut i praksissektoren efter en lægehenvielse. Vederlagsfri fysioterapi betyder, at behandlingen er gratis for patienten. Alle kan henvises til almindelig fysioterapi, mens kun patienter med specifikke diagnoser er berettiget til vederlagsfri fysioterapi. Det gælder diagnoser indenfor fire hoveddiagnosegrupper:

1. Medfødte eller arvelige sygdomme (fx cerebral parese (spastisk lammelse) eller blødersygdom)
2. Erhvervede neurologiske sygdomme (fx amyotrofisk lateral sklerose (ALS) eller Parkinsons sygdom)
3. Fysiske handicap som følge af ulykke (fx skade på hjernen eller amputationer)
4. Nedsat led og/eller muskelfunktion som følge af inflammatoriske gigtsygdomme (fx kronisk leddegigt eller rygsøjlegigt).

Kommunerne har derudover mulighed for – men ikke pligt til – at oprette tilbud om vederlagsfri fysioterapi ved egne institutioner (hjemtagning). Bornholms Regionskommune tilbyder i dag ikke vederlagsfri fysioterapi ved egne institutioner.

Mismatch mellem antallet af henvisninger og kapaciteten/udgiftsrammen

Antallet af ældre og kronisk syge borgere stiger, og der er dermed en stigende patienttilgang til vederlagsfri fysioterapi. Det betyder, at praktiserende læger i dag generelt henviser flere patienter, end der er plads til indenfor den nationalt fastsatte udgiftsramme på området (se mere under ”Økonomiske konsekvenser” nedenfor). Derudover har Bornholm generelt udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt med privatpraktiserende fysioterapeuter til øen.

Dette medfører, at bornholmske patienter kan stå på venteliste til vederlagsfri fysioterapi i en længere periode. Af Sundhed.dk fremgår det, at ventetiden for ikke-akutte patienter til vederlagsfri fysioterapi på bornholmske klinikker i november 2023 var op til 28 uger.

Problematikken om mismatch mellem udgiftsrammen og antallet af henviste patienter gør sig ikke kun gældende på Bornholm, men er udbredt over hele landet.

Juridisk vurdering: Kommunen lever op til sit myndighedsansvar

Juridisk Service i Bornholms Regionskommune har henvendt sig til KL. KL oplyser, at kommunerne efter deres opfattelse lever op til myndighedsansvaret via den overenskomst, som er indgået med de privatpraktiserende fysioterapeuter, hvormed der sikres et tilbud. KL henviser til, at der ikke er ventetidsgaranti på vederlagsfri fysioterapi.

Videre forløb

Bornholms Regionskommune oplyser borgere, som måtte henvende sig til kommunen pga. de længere ventetider hos de privatpraktiserende fysioterapeuter, om:

- at der ikke er ventetidsgaranti på området, og
- at kommunen ikke tilbyder – og ikke er forpligtet til at tilbyde – et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Bornholms Regionskommune arbejder sideløbende på at få synliggjort problematikken i relevante sammenhænge, herunder overfor KL og Region Hovedstaden.

Social- og Sundhedsudvalget forelægges en ny sag, såfremt der er relevant nyt i relation til problematikken.

Økonomiske konsekvenser

Det offentlige betaler 100 pct. af udgifterne til vederlagsfri fysioterapi. Betalingen fra det offentlige til de privatpraktiserende fysioterapeuter foregår ved betaling per ydelse med regulerede honorartakster. Betalingen sker af kommunen.

Honorartaksterne forhandles mellem Danske Fysioterapeuter og Regionernes Lønnings- og Takstnævn i forbindelse med forhandlingerne om overenskomsten på området.

Udgifterne til fysioterapi er begrænset af en fast ramme, som er bestemt i overenskomsten. Det betyder, at udgiftsrammen ikke bliver reguleret fuldt ud for udviklingen i antallet af patienter.

Parterne bag overenskomsten forudsætter altså, at behandlingsomfanget til vederlagsfri fysioterapi holdes inden for de aftalte rammer og begrænsninger. Ved overskridelse af rammen modregnes fysioterapeuterne i det efterfølgende år.

På den baggrund kan de privatpraktiserende fysioterapeuter være forbeholdne i forhold til at tage – især nye – patienter ind til behandling.

Punkt 10: Fravalg af brugen af servicelovens § 102 'Behandling jf. serviceloven'

23/19144

Politisk sagsgang

Social og Sundhedsudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Center for Psykiatri og Handicap ønsker at fravælge at bruge § 102 'Behandling jævnfør serviceloven'.

Center for Psykiatri og Handicap har ikke bevilliget støtte efter denne paragraf siden 2017. Siden 2017 har 6 borgere søgt denne støtte, hvoraf 2 borgere har trukket ansøgningen tilbage og der er givet afslag på de resterende 4 ansøgninger.

Behandling er en regional opgave under sundhedsloven.

Ankestyrelsens lavede i juni 2023 en principafgørelse, 4-23, som blandt andet præciserer at § 102 er en 'kanbestemmelse', og at kommunen dermed ikke er forpligtiget til at yde hjælp efter paragraffen.

Hvis Kommunalbestyrelsen godkender fravalget af at bruge § 102, visiteres der ikke længere fra denne kvalitetsstandard.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til kommunalbestyrelsen,

- At fravalg af brugen af servicelovens § 102 "Behandling jf. Serviceloven" sendes i høring i Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-10-2023

Udsat.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Godkendt.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

- At fravalg af brugen af servicelovens § 102 "Behandling jf. Serviceloven" sendes i høring i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Center for Psykiatri og Handicap ønsker at fravælge at bruge § 102 'Behandling jævnfør serviceloven'.

Serviceovens § 102 om tilbud af behandlingsmæssig karakter er en 'kan-bestemmelse'.

§ 102 beskriver at;

Kommunalbestyrelsen kan ud over tilbud efter § 85 give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

<https://danskelove.dk/serviceoven/102>

Center for Psykiatri og Handicap har ikke bevilliget støtte efter denne paragraf siden 2017, og der er således ingen aktive bevillinger.

Siden 2017 har 6 borgere søgt denne støtte, hvoraf 2 borgere har trukket ansøgningen tilbage og der er givet afslag på de resterende 4 ansøgninger.

Ankestyrelsens principafgørelse

Juni 2023 kom Ankestyrelsen med en principafgørelse 4-23 bl.a. angående brugen af serviceovens § 102 'Behandling jævnfør serviceoven'.

Principafgørelsen præciserer at § 102 er en 'kan- bestemmelse'. Kommunen er efter denne bestemmelse i udgangspunktet ikke forpligtet til at bevillige hjælp efter § 102.

Behandling er derimod en regional opgave under sundhedsloven. Kommunen har efter bestemmelsen § 102 mulighed for, men er ikke forpligtiget til, at bevillige tilbud af behandlingsmæssig karakter efter serviceoven. Behandlingstilbud efter § 102 skal ligge udover de tilbud der tilbydes efter sundhedsloven.

Konsekvenser af fravalg

Da der ingen aktive bevillinger er, og der ikke er ydet støtte efter paragraffen siden 2017, vurderes fravalget ikke at have borgerrettede konsekvenser.

De gange der har været ansøgning på paragraffen siden 2017, bruges der forholdsvis mange ressourcer på noget som der meget sjældent gives støtte til, fordi behandlingsansvaret ligger hos regionen.

De administrative konsekvenser vil således være, at sagsgangen vil være mindre ressourcekrævende end nu, hvor der skal indhentes samtykke fra borger, der skal ske oplysning af sagen, eventuel indhentelse af lægeligt, parthøring mv. førend der kan træffes en konkret og individuel vurdering og afgørelse.

Endelig ønsker Center for Psykiatri og Handicap at borgere ikke får forhåbninger på baggrund af en kvalitetsstandard, som meget sjældent benyttes, grundet de kriterier der er sat i bestemmelsen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling til mødet i Social- og Sundhedsudvalget d. 4.12.2024

Bornholms Regionskommunes jurist har foretaget en vurdering af hvorvidt beslutningskompetencen ligger hos Social- og Sundhedsudvalget eller Kommunalbestyrelsen. Juristen vurderer at beslutningskompetencen ligger hos Social- og Sundhedsudvalget, begrundet i disse 3 forhold:

1. Udgifterne efter SEL § 102 har været afholdt indenfor Social- og Sundhedsudvalgets ramme.
2. Der er ikke tale om en praksisændring i kommunen, men en reaktion på en generel praksisændring hos Ankestyrelsen.
3. Der er ikke noget koordineringsbehov med andre udvalg.

Bilag

Godkendt kvalitetsstandard-Behandling efter Serviceloven § 102

Ankestyrelsens principmeddelelse 4-23

Punkt 11: Ankestyrelsens Danmarkskort 2022

23/23251

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal hvert år have forelagt Ankestyrelsens årlige kommunale danmarkskort, som viser resultatet af de afgørelser, der i det forgangne år har været påklaget til Ankestyrelsen. Denne sag indeholder opgørelse over klagesager på social-, børnehandicap- og voksenhandicapområdet, som Ankestyrelsen behandlede i 2022. Opgørelsen viser overordnet, at man i Bornholms Regionskommune ligger over landsgennemsnittet for omgørelsesprocenter.

En lovændring d. 2. juni 2022 betyder, at Kommunalbestyrelsen fremover skal beslutte, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller at

- a) Udvalget drøfter afgørelserne fra danmarkskortet.
- b) Det godkendes, at der ikke udarbejdes handlingsplaner.
- c) Sagen høres i Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

- a) Drøftet.
- b) Anbefales.
- c) Godkendt.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen er en uafhængig klagemyndighed under Social-, Bolig- og Ældreministeriet, som er med til at afgøre klager og sikre borgerens retssikkerhed, eksempelvis i sager om støtte til børn, ældre samt i sager om arbejdsskader og sociale ydelser.

Socialområdet dækker over alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er klageadgang til Ankestyrelsen over kommunalbestyrelsens afgørelse.

Derudover fungerer Ankestyrelsen som en rådgivende instans for kommunerne, for at understøtte ensartet retspraksis på tværs af landet.

Ankestyrelsens danmarkskort

Siden 2016 er der offentliggjort et danmarkskort over omgørelsesprocenterne for de sager, som Ankestyrelsen behandler i forbindelse med, at borgerne klager over kommunernes afgørelser.

Danmarkskortet er inddelt i 3 dele;

Kortet for socialområdet generelt

Her indgår alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er kommunal klageadgang. Dvs. både børneområdet og voksenområdet herunder ældre. Kortet for socialområdet generelt indeholder således de bestemmelser, der indgår i de specifikke danmarkskort for hhv. voksenhandicapområdet og børnehandicapområdet, men derudover indgår en række andre bestemmelser på tværs af børne- og voksenområdet.

Kortet specifikt for børnehandicapområdet dækker

- Pasningstilbud, hjemmetræning m.m. §§ 32, 32a, 36, 39-401
- Merudgiftsydelse § 41
- Tabt arbejdsfortjeneste §§ 42- 43
- Personlig hjælp og ledsagelse §§ 44 - 45

Kortet specifikt for særlige bestemmelser på voksenhandicapområdet dækker

- Voksne - kontante tilskud § 95
- Voksne - borgerstyret personlig assistance § 96
- Voksne - ledsageordning § 97
- Voksne - merudgifter § 100

Jævnfør lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal danmarkskortet en gang årligt forelægges kommunalbestyrelsen.

Klager i Ankestyrelsen

Når en klage sendes til behandling i Ankestyrelsen, er der tale om en realitetsklage. Det vil sige, at der klages over indholdet af en afgørelse. Eksempelvis kan der klages over en afgørelse om helt eller delvist afslag på tabt arbejdsfortjeneste.

Når en borger klager over en afgørelse, skal kommunen genvurdere afgørelsen ud fra oplysningerne i klagen. Hvis den oprindelige afgørelse fastholdes efter genvurdering, skal sagen inkl. klagen videresendes til behandling i Ankestyrelsen. Ankestyrelsen har følgende handlemuligheder ved behandling af klager:

- Stadfæstelse: Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer for den, der har klaget.
- Hjemvisning: Hvis der for eksempel mangler væsentlige oplysninger i en sag, og styrelsen ikke selv kan indhente dem, sender styrelsen sagen tilbage til kommunen. Det hedder, at hjemvise en sag og betyder, at kommunen skal genoptage sagen og afgøre den på ny.

- Ændring/Ophævelse: Styrelsen er helt eller delvist uenig i afgørelsen og ændrer/ophæver den.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves, betragtes det som en omgørelse. Omgørelsesprocenten er derfor andelen af sager, der bliver omgjort (hjemvist, ændret eller ophævet) af Ankestyrelsen.

Handlingsplan

Lovændringen pr. 2. juni 2022 betyder, at kravene til kommunalbestyrelsernes behandling af danmarkskortet er skærpet, for at øge det kommunalpolitiske fokus på at styrke retssikkerheden og kvalitet i kommunernes sagsbehandling på socialområdet.

”Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med behandlingen efter stk. 1 tage stilling til, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling. Beslutter kommunalbestyrelsen, at der ikke skal udarbejdes en handlingsplan, skal kommunalbestyrelsen orientere Ankestyrelsen herom.”

Ankestyrelsen skal have tilsendt referat fra det kommunalbestyrelsesmøde, hvor danmarkskortet er blevet behandlet. Styrelsen skal også have oplyst, hvorvidt kommunalbestyrelsen har besluttet at udarbejde en handlingsplan.

Hvis handlingsplan ikke er iværksat, skal styrelsen orienteres om baggrunden for, at kommunalbestyrelsen ikke har valgt at iværksætte en handlingsplan.

Har kommunalbestyrelsen besluttet at udarbejde en handlingsplan, skal denne ikke sendes til styrelsen.

Afgørelser fra danmarkskortet 2022

Danmarkskortet på socialområdet for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har truffet 65 afgørelser i 2022. De 65 sager er for hele socialområdet.

I 38 af klagesagerne har Ankestyrelsen omgjort kommunens afgørelse. Det giver en omgørelsesprocent på 59 %.

De omgjorte afgørelser består af 5 ændrede/ophævede sag (8 %) og 33 sager, hvor Ankestyrelsen har bedt kommunen behandle sagen på ny (51 %).

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent var på landsplan 37,5 %.

Bornholms Regionskommune ligger således 21,5 % over landsgennemsnittet i omgørelsesprocent.

Voksenhandicapområdet for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har truffet 2 afgørelser i 2022.

I 2 af klagesagerne har Ankestyrelsen omgjort kommunens afgørelse. Det giver en omgørelsesprocent på 100 %.

De omgjorte afgørelser består af 0 ændrede/ophævede sager (0%) og 2 sager hvor Ankestyrelsen har bedt kommunen behandle sagen på ny (100%).

Tal fra Danmarks Statistik viser, at borgerne bosat i Bornholms Regionskommune har modtaget 104 ydelser opgjort på de pågældende paragraffer i 2021^[1].

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent på voksenhandicapområdet var i 2021 38,9 % på landsplan.

Voksenhandicapområdets tal fordeler sig på følgende paragraffer i serviceloven; §§95, 96, 97 og § 100. Heraf hører § 95 under Center for Ældre, da den vedrører praktisk hjælp og personlig pleje jf. servicelovens § 83. De øvrige paragraffer hører under Center for Psykiatri & Handicap.

Sagerne fordeler sig med:

- 2 sager på § 100 (merudgifter), hvor kommunen har fået omgjort (behandle sagen på ny).

1. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, da sagen ikke indeholdt tilstrækkelige oplysninger til at Ankestyrelsen kunne tage stilling til omfanget af nødvendige merudgifter.

2. sag: delvis stadfæstet, da Ankestyrelsen stadfæstede personkredsvurdering, når medicinsk behandling følger. Omgjort med henblik på fornyet behandling af vurdering uden medicinsk behandling.

Kommentar fra Centerchef for Psykiatri og Handicap

Center for Psykiatri & Handicap har løbende fokus på borgernes retssikkerhed og på at bedre kvaliteten af sagsbehandlingen. Endvidere er voksenhandicapområdet opmærksom på Ankestyrelsens principafgørelser, undersøgelser og rapporter, og indarbejder disse i myndighedsafdelingens praksis.

Som led i dette har Myndighedsafdelingen i efteråret 2023 haft kursus med Ankestyrelsen, specifikt i området § 100, for at sikre at sagsbehandlingen fortsat foregår efter de forskrifter, som Ankestyrelsen sætter.

Center for Psykiatri & Handicap bemærker, at centeret aktuelt har en omgørelsesprocent på 100. Dette ligger dermed langt over landsgennemsnittet på 38,9%. Det skal dog bemærkes, at procentsatserne bliver meget store, når der i faktuelle tal kun er tale om 2 sager.

Ligeledes er det et faktum, at der er tale om 2 borgersager ud af samlet 104 sager på området. Dermed udgør omgørelsesprocenten reelt ca. 2 %, ud af det samlede antal afgørelser på området.

Det vurderes, at der ikke tegner sig et billede af, at der generelt er mangler i sagsbehandlingen på voksenhandicapområdet.

På baggrund af ovenstående, indstilles det fra voksenområdet, at der ikke udarbejdes en handlingsplan.

Børnehandicap for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har truffet 7 afgørelser i 2022.

I 6 af klagesagerne har Ankestyrelsen omgjort kommunens afgørelse. Det giver en omgørelsesprocent på 86 %.

De omgjorte afgørelser består af 2 ændrede/ophævede sager (29 %) og 4 sager, hvor Ankestyrelsen har bedt kommunen behandle sagen på ny (57 %).

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent er på landsplan 48,8 %.

Bornholms Regionskommune ligger således 37,2 % point over landsgennemsnittet.

Kommentar fra Centerchef for Børn og Familie

Center for Børn og Familie bemærker, at Ankestyrelsens Danmarkskort giver et indtryk af, at mange af de af centret behandlede sager omgøres.

Det skal bemærkes for både social- og handicapsager, at det antal sager, der behandles i Ankestyrelsen, er markant lavere end det samlede antal sager der behandles i kommunen, hvorfor omgørelsesprocenten skal forstås i en meget større sammenhæng.

For børnehandicapsager gør det sig gældende, at der er behandlet i alt 308 sager i Center for Børn og Familie i 2022, hvoraf de 7 sager, som der er truffet afgørelse om i Ankestyrelsen, udgør 2,27 % af de samlede antal afgørelser.

Det må således forstås, at langt hovedparten af de afgørelser som træffes, ikke giver anledning til en påklage fra borgeren. Hertil kan suppleres med, at ved dette års revision er der udtaget 10 sager i alt, hvor tilbagemeldingen er, at der generelt er

tale om meget fine afgørelser på området.

For socialområdet overordnet er det svært at forholde sig til de angivne procentsatser, idet det ikke specificeres, om der er tale om voksen- eller børnesager.

Center for Børn og Familie anbefaler, at der ikke udarbejdes en handlingsplan.

Center for Ældre for Bornholms Regionskommune

Der ses ingen sager på området i Danmarkskortet for 2022.

Grundet tidspres er sagen hørt i Handicaprådet før behandlingen i kommunalbestyrelsen.

---

[1] Forklaringen på at der skrives om afgørelser fra 2022, men ydelser fra 2021, er ifølge Social- og Ældreministeriet at antal ydelser er bagud med et år sammenlignet med omgørelsesprocenterne. Dette fordi at tallene for antal ydelser samme år ikke haves, når danmarkskortene udarbejdes til offentliggørelse d. 1. juli, hvilket skal ske jf. retssikkerhedsloven.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt udvalgene beslutter at iværksætte en handlingsplan, må det forventes at det kræver øget brug af faglige ressourcer til fx kompetenceudvikling og sagsbehandling, afhængig af hvad handlingsplanens mål er.

Da centrene ikke har ressourcer afsat til dette indenfor deres eksisterende økonomiske ramme, vil udmøntningen af handlingsplanen kræve fornyet politisk behandling.

Punkt 12: Reviderede kvalitetsstandarder for botilbud (SEL §§ 107 og 108, ABL 105)

23/23240

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Center for Psykiatri og Handicap har revideret kvalitetsstandarderne for hhv. midlertidige og længerevarende botilbud efter servicelovens (SEL) §§ 107 og 108 samt almenboliglovens (ABL) § 105.

Kvalitetsstandarderne er nu til politisk godkendelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- De reviderede kvalitetsstandarder efter servicelovens §§ 107 og 108, samt almenboliglovens § 105 sendes i høring i Handicaprådet

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

De gældende kvalitetsstandarder er godkendt i 2021.

Udkastet til de reviderede kvalitetsstandarder er blevet udarbejdet administrativt, med input fra lederne i centret samt centrets socialfaglige konsulent. I arbejdet med at revidere kvalitetsstandarderne har Center for Psykiatri og Handicap gennemgået andre kommuners nyligt reviderede kvalitetsstandarder for midlertidige og længerevarende botilbud (Gladsaxe, Nyborg og Hvidovre).

Baggrund for revideringen

Center for Psykiatri og Handicap reviderer kvalitetsstandarderne for botilbud med baggrund i de besparelser, der ligger på botilbud i budget 2024. Her er de politisk besluttede takstpakker nedsat med 1 time ansigt-til-ansigt tid pr. uge.

I tråd med den nylige revidering af kvalitetsstandard for socialpædagogisk støtte (servicelovens § 85), revideres disse kvalitetsstandarder også pga. Ankestyrelsens principafgørelse '10-19' fra 2019 ([Principafgørelse 10-19](#)). Afgørelsen præciserer, at hvis formålet med hjælpen er, at borgeren skal have udført opgaver, der er af rent praktisk karakter, skal hjælpen bevilges efter servicelovens § 83 uanset borgerens hjælpebehov eller om borgeren kan deltage i udførelsen af opgaven.

Det betyder, at der er opgaver, som tidligere er blevet varetaget af Center for Psykiatri og Handicap, som nu varetages af Center for Ældre.

Principafgørelser er bindende retskilder for kommunerne og skal bruges ved afgørelser i tilsvarende sager.

I forbindelse med revideringen af kvalitetsstandard for servicelovens § 85, gennemlæste Center for Ældre udkastet til den nye kvalitetsstandard og havde ikke kommentarer til snitfladen til kvalitetsstandard for servicelovens § 83.

Ændringer

I indledningen er servicelovens § 83 tilføjet som en del af lovgrundlaget.

Under afsnittet Visitation er tilføjet, at ”I afgørelsen fremgår udmålingen af støtte og hjælp visiteret efter henholdsvis Servicelovens §§ 83, praktisk hjælp og personlig pleje, og 85, socialpædagogisk støtte.” Denne praksis er ændret efter ’10-19’ principafgørelsen.

Under afsnittet om funktionsevneudredning og -vurdering er tilføjet uddybende beskrivelse af praksis samt tilføjet overblik over de seks takspakker, som støtten i botilbud inddeles efter. Her svarer timerammen (antal ansigt-til-ansigt timer) til det gældende timeantal efter besparelsen på botilbud i forbindelse med budget 2024. Det vil sige, at for hver pakke er timerammen rykket én time ned (fx fra 8-10 til 7-9).

For at forbedre læsevenlighed og overblik, og efter inspiration fra andre kommuner, er selve kvalitetsstandarderne (tabellerne) for de to former for længerevarende botilbud (ABL § 105 og SEL § 108) samlet i én tabel. Dette fordi størstedelen af oplysningerne er ens mellem de to former for botilbud. Dog er forskelle tydeliggjort i tabellen.

Samtidig er dokumentet sprogligt og layoutmæssigt tilrettet for at lægge sig op ad strukturen i den nyligt godkendte kvalitetsstandard for servicelovens § 85 (godkendt d. 25.9.23).

Økonomiske konsekvenser

Bilag

Kvalitetsstandarder §§ ABL 105, SEL 107 og 108_revidering 2023_udkast

Punkt 13: Tilsyn på væresteder og aktivitets- og samværstilbud 2023

23/14326

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Resumé

Revisionsfirmaet BDO har i 2023 ført tilsyn med Bornholms Regionskommunes væresteder og aktivitets- og samværstilbud.

Udvalget orienteres her om tilsynets vurderinger og anbefalinger.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Revisionsfirmaet BDO har i 2023 ført uanmeldte tilsyn med Bornholms Regionskommunes væresteder og aktivitets- og samværstilbud.

Psykiatri og Handicap valgte at indgå aftale med BDO om at lave uanmeldte tilsyn fra ekstern part, for at sikre kvaliteten af tilsyn med kommunens væresteder samt aktivitets- og samværstilbud. Tidligere har kommunen selv ført tilsyn med disse tilbud.

Ved tilsynet talte BDO med leder, medarbejdere og hvis muligt brugere, ligesom de lavede observationer under tilsynet.

BDOs tilsynsmodel ligger sig op af Socialtilsynets model, med de 7 temaer

- Uddannelse og beskæftigelse
- Selvstændighed og relationer
- Målgruppe, metoder og resultater
- Sundhed og trivsel
- Organisation og ledelse
- Kompetencer
- Fysiske rammer

Tilsynet kommer med anbefalinger til tilbuddene, som anføres i tilsynsrapporten. Center for Psykiatri og Handicap samler disse anbefalinger, inklusive handleplaner for hvordan tilbuddet vil imødekomme disse.

Tilsyn i 2023

BDO har ført tilsyn med disse tilbud:

- Værestedet Blæksprutten
- Kulturhuset Vennepunktet og Team Østergade
- Aktivitets- og samværstilbud Midtpunktet
- Værestedet Vestergade
- Aktivitets- og samværstilbud Lindehuset
- Aktivitets- og samværstilbud Sandemandsgården

Tilsynet er kommet med anbefalinger til 5 ud af de 6 tilbud.

Center for Psykiatri og Handicap har lavet en rapport med de samlede overordnede vurderinger og anbefalinger fra tilsynet, samt de handleplaner tilbuddene har lavet for disse. Samlet rapport samt de individuelle tilsynsrapporter ligger som bilag på sagen

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og i Udsatterådet.

Økonomiske konsekvenser

Bilag

Tilsynsrapport Sandemandsgården 2023-Bornholm-Endelig rapport

Tilsynsrapport Lindehuset i Svaneke 2023-Bornholm-Endelig rapport

Tilsynsrapport Værestedet Blæksprutten 2023-Bornholm-Endelig rapport

Tilsynsrapport 2023 Kulturhuset Vennepunktet og Team Østergade-Bornholm-Endelig rapport

Tilsynsrapport Midtpunktet 2023-Bornholm-Endelig rapport

Tilsynsrapport Vestergade i Allinge 2023-Bornholm-Endelig rapport

Samlet rapport om tilsyn fra BDO

Punkt 14: Status på proces vedrørende omorganisering i Center for Ældre

23/998

Politisk sagsgang

Social- og Socialudvalget beslutter.

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget gives en status på proces vedrørende omorganisering i Center for Ældre.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Anlæg

Licitation pågår med henblik på valg af rådgivende ingeniør

Ejendomsservice udarbejder en sag med henblik på nedsættelse af byggeudvalg.

Godkendelse forventes af kommunalbestyrelsen den 21 december 2023

Organisering

Nye distrikter

Analysen omkring nye distrikter i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse er i sin afsluttende fase. Vi har opmærksomhed på den nye akutlov, som får indflydelse på organiseringen af sygeplejerskerne.

Implementering af den nye akutlov vil være en del af projektet, men der vil ligeledes blive udarbejdet særskilte dagsordener.

Direktionsbeslutning omkring nye distrikter forventes i januar 2024.

Herefter involveres support funktionerne med henblik på planlægning af hvornår og hvordan distrikterne skal etableres.

Følgegruppen vil blive nedsat i 1. kvartal 2024

Medarbejder involvering

Medarbejder workshop den 8 januar 2024 – med frivillige deltagelse

Foreløbige dagsorden

Præsentation af udfordringen med flere plejekrævende ældre og færre ansatte.

Temaer til dialog med medarbejdere.

- Velfærdsteknologier – implementering i drift
- Borgerens sundhed og pleje – hvilke opgaver skal løses i en personlig relation
- Organisering
- Kultur, trivsel

Opsamling

Medarbejderne vil blive inviteret i begyndelsen af december med henblik på optimal planlægning

I forlængelse af projektets godkendelse, er planlægning og nedsættelse af arbejdsgrupper under etablering.

Fremadrettet vil dagsordenen til SSU bliver struktureret jf. Projektkommissoriet.

Økonomiske konsekvenser

Punkt 15: Udpegning af medlemmer til byggeudvalg - Fremtidens ældrepleje

23/4516

Politisk sagsgang

Natur,- Miljø- og Planudvalget indstiller

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med ny organisering i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse, etableres en række plejedistrikter, som vil få til huse på eksisterende plejecentre og plejehjem.

På baggrund af kommunalbestyrelsens beslutning af 29. juni 2023, om omorganisering i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse, samt endelig vedtagelse af budget for 2024 den 12. oktober 2023, skal der derfor nedsættes et byggeudvalg til sikring af formålet i det samlede projektføreløb.

Kommunalbestyrelsen skal udpege to nye politiske medlemmer til byggeudvalget fra henholdsvis Natur,- Miljø- og Planudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- at Natur,- Miljø og Planudvalget indstiller et medlem til byggeudvalget til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Vældfærdsdirektøren indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget indstiller et medlem til byggeudvalget til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Indstillet blev Kirstine van Sabben.

Sagsfremstilling

I forbindelse med ny organisering i Center for Ældre og Center for Sundhed og Forebyggelse, etableres en række plejedistrikter. Plejedistrikterne vil få til huse på plejecentre og plejehjem og vil bestå af en organisering med et plejecenter, et eller flere hjemmeplejeteams og sygeplejen.

Trænings- og dagcentret samles på Rehabiliteringscenter Sønderbo, hvor der opføres en ny bygning.

Den nye organisering implementeres over en femårig periode fra 2023 - 2027. De samlede anlægsomkostninger er estimeret til 56,55 mio. kr.

Udpegningen er derfor gældende for valgperioden frem til 31. december 2025.

Kommunalbestyrelsen skal udpege to nye politiske medlemmer til byggeudvalget fra henholdsvis Natur,- Miljø- og Planudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Byggeudvalget

Byggeudvalget har det overordnede ansvar for projektet. Byggeudvalgets beslutningskompetence findes inden for rammerne af de politiske beslutninger der er truffet og om nødvendigt, løbende bliver truffet i de politiske udvalg og kommunalbestyrelsen.

Byggeudvalget har til opgave at træffe beslutninger og indstille til videre politisk behandling. Byggeudvalget skal sikre at projektets overordnede intentioner, mål, økonomi, tidsramme m.v. overholdes.

Byggeudvalget vil fremadrettet have en afgørende rolle i alle faser af projektet, frem til endelig aflevering og idriftsætning af bygningerne. Totalrådgiveren skal deltage i Byggeudvalget samt rådgive Byggeudvalget.

Byggeudvalget skal som minimum bestå af, men er ikke begrænset til:

- 1 repræsentant fra Social- og Sundhedsudvalget
- 1 repræsentant fra Natur-, Miljø- og Planudvalget
- Driftschef, Bjarne Sjelle Freund-Poulsen
- Ældrechef, Christina Thorén Liliendal
- Sundhedschef, Iben Kuhn Riis
- Leder af Ejendomsservice, Kim Eilif Rasch Pedersen
- Distriktsleder Sygeplejen, Helle Irene Holm
- Distriktsleder Center for ældre, Anette Larsen
- Medarbejderrepræsentant Center for Ældre
- Medarbejderrepræsentant Center for Sundhed og Forebyggelse

Retningslinjer for byggeprojekter

Retningslinjer for samarbejde vedr. anlægsbevillinger til nybyggeri, ombygninger og tilbygninger godkendt på Økonomi- og Planudvalgets møde den 17. juni 2014. (vedlagt som bilag 1)

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1 - Retningslinjer for samarbejde vedr. anlægsbevillinger til nybyggeri, ombygninger og tilbygninger

Punkt 16: Orientering - afslag på praktisk hjælp grundet robotstøvsuger/-vasker

23/23799

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget orienteres om status på afslag på praktisk hjælp med baggrund i robotstøvsuger/-vasker og borgernes reaktion herpå.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Socialudvalgsformanden har før sommer ønsket en orientering om status på borgernes reaktion på [principmeddelelse 36-22](#) samt [principafgørelse 83-12](#) der tilsammen berettiger kommunen at henvise borgere til rengøring af hjemmet ved robot støvsuger/vasker.

Da det ikke er data, der kan registreres/udtrækkes via omsorgssystemet, har en manuel registrering været eneste mulighed. Myndighed Ældre har derfor lavet en manuel registrering i perioden juli-oktober 2023.

Der foretages altid en konkret, individuel vurdering af borgerens behov for støtte, og overordnet er Myndigheds oplevelse, at de bornholmske borgerne og deres pårørende er forstående. Nogle er selvfølgelig ærgerlige og kunne ønske sig det anderledes, men langt størstedelen ser tiltaget som en del af den teknologiske udvikling, og har forståelse for at de faglige ressourcer skal benyttes hvor de er brugt bedst, hvilket registreringen også viser.

Der tages hensyn til den enkelte borger, og hvor der skønnes at være fagligt belæg for tilsagn, gives fortsat, helt eller delvist, hjælp som tidligere. Ingen borgere har i perioden klaget over afgørelsen om afslag.

	Antal NY visiteringer	Antal Revisiteringer	
JULI 2023	(borger har ikke tidligere modtaget hjælp)	(borger har tidligere modtaget hjælp)	I alt
Borger afstår fra at søge efter vejledning	Juli: 13 August: 13	Juli: 2 August: 1	78

	September: 14	September: 6	
	Oktober: 17	Oktober: 12	
	Juli: 11	Juli: 3	
Borger gives afslag grundet robotstøvsuger/vasker kan anvendes	August: 1	August: 1	29
	September: 1	September: 2	
	Oktober: 7	Oktober: 3	
	Juli: 1	Juli: 0	
Borger gives afslag på støvsugning, men tilsagn på gulvvask.	August: 2	August: 0	4
	September: 0	September: 0	
	Oktober: 1	Oktober: 0	
Borger gives tilsagn til delvis hjælp:	Juli: 0	Juli: 1	
	August: 2	August: 0	
Fx hjælp til tømning, rens o. lign. af robotstøvsuger	September: 0	September: 0	5
	Oktober: 2	Oktober: 0	
Borger gives tilsagn til manuel støvsugning / gulvvask	Juli: 4	Juli: 1	12
	August: 3	August: 1	
	September: 2	September: 0	
	Oktober: 0	Oktober: 1	
Der sendes klage til behandling i AST efter afslag:	Juli: 0	Juli: 0	0
	August: 0	August: 0	
	September: 0	September: 0	
	Oktober: 0	Oktober: 0	

Den oplysning og vejledning som gives til borgerne i visitationssamtalen, er at finde på BRKs hjemmeside, og udleveres fra december også i pjeceform til borgerne.

Sendes til orientering i Ældrerådet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Punkt 17: Orientering om implementering af spareforslag vedr. robotstøvsugere på Plejecentre

23/23730

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Orientering om implementering besparelse SSU-31-18 ved indførelse af robotstøvsugere på fællesarealerne på plejecentrene, Budget 2023.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2023, at rengøringen af fællesarealerne på plejecentrene fremover skulle ske med robotstøvsugere. Der ville i den forbindelse kunne spares 113.000 kr.

Efterfølgende har kommunen modtaget en tilsynsudtalelse fra Ankestyrelsen, på baggrund af en sag vedr. en anden kommune, om rengøring af fællesarealer på plejecentre. I tilsynsudtalelse slår Ankestyrelsen fast, efter udtalelse fra Social- og Ældreministeriet, at der ikke er lovhjæmmel til at visitere beboerne til hjælp efter servicelovens § 83 til rengøring af fællesarealerne. Det fremgår at tilsynsudtalelsen, at beboerne sammen skal finde en løsning for, hvordan fællesarealerne skal rengøres. Center for Ældre er sammen med Center for Ejendom og Drift ved at finde en løsning på, hvordan rengøringsopgaven løses fremover, idet driftsudgiften til rengøringen skal indgå i driftsbudgettet for det enkelte plejecenter, og dermed bliver betalt af beboerne.

Da ændringen skal varsles og drøftes med beboerne, har plejecentrene på forskellig måde indhentet besparelse gældende for 2023. Det er f.eks. sket ved at regulere på ansættelsestimetallet i ledige stillinger. For 2024 og fremover, vil besparelsen blive indhentet ved at rengøringen på fællesarealerne ikke mere er en kommunal udgift.

Sagen sendes til orientering i Ældeerrådet.

Økonomiske konsekvenser

Beslutning om besparelse på 113.000 kr. opnås.

Punkt 18: Ændring af sagsbehandlingsfrister på det sociale område

23/14043

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller.

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget indstiller.

Børne- og Skoleudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Administrationen fremlægger en opdateret oversigt over kommunens ikke lovbestemte frister på det sociale område til kommunalbestyrelsens godkendelse. Sagsbehandlingsfristerne har været behandlet i det enkelte center og er på en lang række områder ændret.

Administrationen lagde i august måned en sag om sagsbehandlingsfrister på det sociale område op til godkendelse i kommunalbestyrelsen. Efter offentliggørelsen af dagsordenen blev administrationen, bl.a. på baggrund af en henvendelse fra #enmillionstemmer, opmærksom på at der var behov for en yderligere gennemarbejdning. Sagen blev således udsat på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 28. august 2023 og på Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalgets møde den 29. august.

Da administrationen har valgt at ændre oversigten over sagsbehandlingsfrister, både i form og indhold, er der udarbejdet et nyt dagsordenspunkt.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- a) sagsbehandlingsfristerne på det sociale område (Bilag 1) godkendes og offentliggøres på kommunes hjemmeside.
- b) Social- og Sundhedsudvalget, der er det første udvalg, der skal behandle sagen, sender sagsbehandlingsfristerne i høring hos Handicap-, Udsatte-, Unge- og Ældrerådet, samt Rådet for internationale borgere og flygtninge på Bornholm, således at høringssvarene foreligger på kommunalbestyrelsesmødet den 21. december 2023.
- c) ændring af sagsbehandlingsfrister for et enkelt område fremover godkendes af fagudvalget, hvor ændring af den samlede oversigt over sagsbehandlingsfrister fortsat godkendes i kommunalbestyrelsen.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

- a) Anbefales.
- b) Godkendt.
- c) Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har senest godkendt ændringer af sagsbehandlingsfristerne på det sociale område på sit møde den 28. januar 2015. Sagsbehandlingsfristerne har således i en længere periode ikke været retvisende.

Den 5. december 2022 rettede bevægelsen #enmillionstemmer henvendelse til borgmesteren med en bekymring over, at kommunens liste over sagsbehandlingsfrister på det sociale område ikke fremstod opdateret, hvorefter arbejdet med at opdatere sagsbehandlingsfristerne gik i gang.

Lovgrundlag

Det fremgår af bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, LBK nr. 1109 af 24/08/2023 (retssikkerhedsloven) § 3, stk. 2 at:

Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

I henhold til § 3 a skal fristerne efter § 3, stk. 2, for afgørelser efter lov om social service offentliggøres på og *fremgå tydeligt af kommunens hjemmeside*. Fristerne efter § 3, stk. 2, gælder også ved kommunalbestyrelsens behandling af afgørelser efter lov om social service, som er hjemvist af Ankestyrelsen. Fristerne regnes fra modtagelsen af Ankestyrelsens afgørelse.

Fristerne skal fastsættes på de lovområder, som er omfattet af retssikkerhedsloven, jf. § 1 i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det fremgår af lovforarbejderne til bestemmelsen, at den enkelte kommunalbestyrelse skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne.

Det fremgår af vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område at der ikke i retssikkerhedsloven eller dens forarbejder er givet anvisninger på, hvor korte eller hvor lange fristerne kan være. Det er derfor myndighedens opgave at fastsætte fristerne for at træffe afgørelse som led i lokale prioriteringer af, hvordan kommunens samlede ressourcer bedst anvendes. Fristerne kan afhænge af de enkelte sagstyper.

Hvis lovgivningen fastsætter en frist er den bindende og kommunen kan ikke fastsætte en anden frist, derfor er lovbestemte frister ikke medtaget i oversigten.

Ny oversigt over sagsbehandlingsfrister (Bilag 1)

Administrationen har fravalgt den emneopdelte version af oversigten, da den på trods af gode intentioner om at give borgerne en bedre overblik, var svær at overskue. Vi har i stedet valgt at lade os inspirere af andre kommuners præsentation af fristerne, samt den oversigt som #enmillionstemmer har sendt. Følgende er ændret siden sagen sidste var til behandling

- Oversigten er opdelt efter lovgivning (område), paragraf og frist.
- Oversigten rummer 98 frister indenfor 13 lovgivninger.
- Sagsbehandlingsfrister efter lovgivninger, som ikke er omfattet af retssikkerhedsloven, bl.a. sundhedsloven, er fjernet.
- Sagsbehandlingsfrister som er lovbestemte er fjernet.
- Sagsbehandlingsfristerne anføres i antal dage, uger eller måneder.
- Der er ingen generel sagsbehandlingsfrist, da dette ikke er en mulighed indenfor det sociale område, ligesom.
- sagsbehandlingsfristerne dækker perioden fra modtagelse af ansøgning til der er truffet afgørelse (**ikke** fra når sagen er fuldt oplyst).
- Der er indsat links til www.retsinformation.dk for den enkelte lovgivning. Via disse links vil man altid kunne finde frem til den gældende version af loven.

Andre kommuner

Baseret på administrationens undersøgelse er omkring 100 angivne frister det mest almindelige og gennemsnittet er 95 frister. Bornholms Regionskommune ligger således på linje med andre kommuner.

Offentliggørelse

Efter godkendelsen af de nye sagsbehandlingsfrister, vil disse blive offentliggjort på kommunens hjemmeside. Administrationen vil finde en bedre placering på hjemmesiden end den aktuelle, så det er nemmere for borgerne at finde oversigten.

Barnets lov

Administrationen er opmærksom på at barnets lov træder i kraft pr. 1. januar 2024. Den nye lovgivning vil medføre ændringer af både oversigt og sagsbehandlingsfrister på en række områder. Når Center for Børn og Familie har implementeret den nye lovgivning, vil der politisk blive godkendt sagsbehandlingsfrister på dette område.

Det har været vigtigt at kunne publicere de opdaterede sagsbehandlingsfrister så hurtigt som muligt. Herefter er oversigten dynamisk og vil løbende blive tilpasset på baggrund af ny lovgivning og/eller praksis.

Konklusion

Administrationen indstiller at den nye oversigt over sagsbehandlingsfrister godkendes og offentliggøres.

Administrationen indstiller samtidig at fagudvalgene på det sociale område godkender ændrede sagsbehandlingsfrister indenfor deres områder, mens ændringer der går på tværs af flere områder godkendes af kommunalbestyrelsen. Dette ligger i tråd med den kompetencefordelingsplan for velfærdsområderne, som administrationen er ved at lægge sidste hånd på.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Bornholms Regionskommunes sagsbehandlingsfrister på det sociale område, 2023

Punkt 19: Opdatering af Social- og Sundhedsudvalgets arbejdsprogram

22/20035

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter.

Resumé

De stående udvalg og Økonomi- og Klimaudvalget godkendte medio 2022 hver deres arbejdsprogram for valgperioden. Der er nu udarbejdet en status.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

1. Der gives en status på indsatserne i udvalgets arbejdsprogram.
2. Udvalget har en dialog med direktør og centerchefer om det fremadrettede arbejdsprogram med henblik på en opdatering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

1. Status givet.
2. Godkendt.

Sagsfremstilling

I foråret 2022 blev det besluttet at indføre arbejdsprogrammer for de politiske udvalg og disse blev godkendt på sidste ordinære udvalgmøde inden sommerferien.

Det er planen, at arbejdsprogrammerne med jævne mellemrum opdateres med ny viden og nye tiltag, samt ændringer i timing. Det er således forventningen, at arbejdsprogrammerne med tiden udfyldes for hele valgperioden.

Arbejdsprogrammet skal dermed ses som et dynamisk værktøj til prioritering, koordinering og dialog mellem udvalget, administrationen og de øvrige udvalg i forbindelse med tværgående emner.

Udvalgets arbejdsprogram med administrationens ændrings- og opdateringsforslag er vedhæftet som bilag.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

SSU Arbejdsprogram

Punkt 20: Gensidig orientering

Der blev orienteret om følgende:

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Orientering modtaget.

Punkt 21: Sager til høring

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- a) Punkt 4 sendes til orientering i Handicaprådet og Udsatterrådet.
- b) Punkt 5 sendes til orientering i Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterrådet.
- c) Punkt 7 sendes til orientering i Ældrerådet.
- d) Punkt 8 sendes til orientering i Handicaprådet og Udsatterrådet.
- e) Punkt 10 sendes i høring i Handicaprådet.
- f) Punkt 11 sendes i høring i Handicaprådet.
- g) Punkt 12 sendes til høring i handicaprådet.
- h) Punkt 13 sendes til orientering i Handicaprådet og i Udsatterrådet.
- i) Punkt 16 sendes til orientering i Ældrerådet.
- j) Punkt 17 sendes til orientering i Ældrerådet.
- k) Punkt 18 sendes i høring i Handicaprådet, Udsatterrådet Ungerådet, Ældrerådet og Rådet for internationale borgere og flygtninge på Bornholm.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 04-12-2023

Godkendt.